

TARHİYAT SONRASI UZLAŞMA BROŞÜRÜ

gib.gov.tr

ÜCRETSİZDİR

Vergi Geleceğimizdir

Ayrıntılı Bilgi İçin

gib.gov.tr

Bu Broőür, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,
- Dijital Vergi Asistanından (GİBİ),

ulaşabilirsiniz.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Aralık/2024

Yayın No: 531

İÇİNDEKİLER

Giriş	4
1. Uzlaşma Nedir?	4
2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Nedir?	5
3. Hangi Hallerde Uzlaşmaya Başvurulabilir?	6
4. Uzlaşma Kapsamındaki Cezalar Nelerdir?	6
5. Uzlaşma Kapsamı Dışında Kalan Cezalar Nelerdir?	7
6. Kimler Uzlaşma Talebinde Bulunabilir?	8
7. Uzlaşma Talebi Nereye ve Nasıl Yapılmalıdır?	8
8. Uzlaşma Talep Süresi Ne Kadardır?	8
9. Uzlaşma Talebi Hangi Hallerde Reddedilir?	8
10. Uzlaşma Tarihi Mükellefe Ne Zaman Bildirilir?	9
11. Uzlaşma Tarihi Ertelenebilir mi?	9
12. Uzlaşma Görüşmelerine Kimler Katılabilir?	10
13. Tarhiyat Sonrası Uzlaşmada Kısmi Uzlaşma Talebinde Bulunulabilir mi?	10
14. Uzlaşma Nasıl Vaki Olur?	10
15. Uzlaşmanın Vaki Olmaması Halinde Ne Olur?	11
16. Uzlaşmanın Temin Edilememesi Halinde Ne Olur?	11
17. Uzlaşma Sağlanması Halinde Yargı Yoluna Gidilebilir mi?	12
18. Uzlaşmanın Sonuçları Nelerdir?	12
19. Aynı Tarhiyat İçin Hem Uzlaşma Hem Cezalarda İndirim Talep Edilebilir mi?	13
20. Uzlaşılan Cezalar Nasıl Ödenir?	14
21. Uzlaşma Talebinin Reddi Halinde Yasal Haklar Nelerdir?	15

Giriş

Mükellefler, adlarına ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilere ilişkin kesilen vergi ziyai cezaları ve belirli bir tutarı aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için düzenlenen ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde dava açma, uzlaşma, düzeltme ve cezada indirim talep etme hakkına sahiptir. Bu Broşürde, tarhiyat sonrası uzlaşma uygulamasına ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Vergi Usul Kanununda yer alan tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası uzlaşma hükümlerinde, 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunla değişiklikler yapılmış ve 2/8/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Vergi Usul Kanununda yer alan uzlaşma hükümlerinde 7524 sayılı Kanun ile değişiklik yapıldığından bu Kanunun yürürlüğe girdiği 2/8/2024 tarihinden önce uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya uzlaşma talep süresi geçmemiş olan vergi ve cezalara ilişkin Vergi Usul Kanununun 112 nci, 376 nci, ek 1 inci, ek 7 nci, ek 8 inci, ek 9 uncu ve ek 11 inci maddeleri 7524 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.

1. Uzlaşma Nedir?

Uzlaşma, mükelleflerin ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergilere ilişkin kesilen vergi ziyai cezaları ile 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları konusunda yargı yoluna başvurmadan, vergi idaresi ile anlaşmak amacıyla başvurabilecekleri idari bir çözüm yoludur.

Mükellefler, tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrası uzlaşma haklarından sadece birini kullanabilirler.

2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Nedir?

Tarhiyat sonrası uzlaşmanın kapsamına; vergi daireleri tarafından mükellef adına ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vergi dairelerinin tarha yetkili olduğu bütün vergi, resim ve harçlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezaları ile 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları (kaçakçılık ve iştirak suçundan dolayı kesilen vergi ziyai cezaları ile Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkur maddeye göre kesilen ceza hariç) girer.

Mükelleflerin "tarhiyat sonrası uzlaşma"ya başvurabilmeleri için; bağlı oldukları vergi dairesi tarafından düzenlenen ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ edilmiş olması gerekmektedir.

Tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde bulunabilmek için; daha önce tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmamak veya bulunmuş olmakla birlikte usulüne uygun olarak tarhiyat öncesi uzlaşma hakkından vazgeçmiş olmak şarttır.

3. Hangi Hallerde Uzlaşmaya Başvurulabilir?

Mükellefler tarafından aşağıdaki nedenlerden dolayı vergi ziyanına sebebiyet verilmesi halinde uzlaşmaya başvurulabilir.

- ◇ Tarhiyatta, Vergi Usul Kanununda yer alan vergi hataları veya bunlar dışında her türlü maddi hatanın bulunması,
- ◇ Yetkili makamların mükellefe yazı ile yanlış bir açıklama yapmış olması ve bir hükmün uygulanma tarzında yetkili makamların görüş ve kanaatini değiştirmiş veya bu hükme ait bir içtihadın değişmiş olması nedeniyle mükellefin yanıltılmış olması,
- ◇ Mükellefin kanun hükümlerini yeterince bilememesi,
- ◇ İhtilaf konusu olayda yargı kararları ile idarenin görüş farklılığının olması.

4. Uzlaşma Kapsamındaki Cezalar Nelerdir?

Tarhiyat sonrası uzlaşma kapsamındaki cezalar şunlardır:

- ◇ Kaçakçılık ve 370 inci maddenin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespite ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkur maddeye göre kesilen cezalar dışındaki fiiller sonucu vergi ziyanına sebebiyet verilen durumlarda tarh edilen vergilere ilişkin kesilen vergi ziyai cezaları,
- ◇ Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkraları uyarınca istenilen teminatın süresinde verilmemesi veya tamamlanmaması nedeniyle kesilen özel usulsüzlük cezaları hariç 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları,
- ◇ Mükellefler tarafından yasal süresinden sonra verilen beyannameler ile Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre pişmanlık talepli olarak kabul edilen ancak şartların ihlali nedeniyle kanuni süresinden sonra verilen beyanname olarak işleme tabi tutulan beyannameler üzerinden tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin olarak kesilen vergi ziyai cezaları.

Uzlaşma kapsamına alınan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tutarı, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesine göre tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.

5. Uzlaşma Kapsamı Dışında Kalan Cezalar Nelerdir?

Tarhiyat sonrası uzlaşma kapsamı dışında kalan cezalar şunlardır:

- ◇ Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle (kaçakçılık fiilleriyle) vergi ziyana sebebiyet verilmesi halinde kesilecek ceza,
- ◇ Bu fiillere (kaçakçılık fiillerine) iştirak edenlere kesilen ceza,
- ◇ Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinin (b) fıkrası kapsamında kendilerine ön tespiti ilişkin yazı tebliğ edilen mükelleflere mezkur maddeye göre kesilen ceza,
- ◇ Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkraları uyarınca istenilen teminatın süresinde verilmemesi veya tamamlanmaması nedeniyle kesilen özel usulsüzlük cezaları,
- ◇ 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasının altında kalan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları.

6. Kimler Uzlaşma Talebinde Bulunabilir?

Tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde;

- ◇ Mükellefler,
- ◇ Noterden alınmış vekâletnameye dayanarak mükellefi temsil eden kişiler,
- ◇ Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri,

bulunabilir.

7. Uzlaşma Talebi Nereye ve Nasıl Yapılmalıdır?

Tarhiyat sonrası uzlaşma talebi, yetkili uzlaşma komisyonuna veya mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine dilekçe ile yapılır. Uzlaşma talebine ilişkin dilekçenin Dijital Vergi Dairesi kanalıyla veya taahhütlü posta ile gönderilmesi de mümkündür. Dilekçe yerine geçen “Uzlaşma Talep Formları” vergi dairelerinden ve Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinden (gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/dilekcematik) temin edilebilir.

8. Uzlaşma Talep Süresi Ne Kadardır?

Uzlaşma talebinin, ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **30 gün** içinde yapılması gerekir.

9. Uzlaşma Talebi Hangi Hallerde Reddedilir?

Tarhiyat sonrası uzlaşma talebinin usulüne uygun şekilde ve süresi içinde yapılıp yapılmadığının incelenmesi sonucunda;

- ◇ Uzlaşma kapsamına girmeyen cezalar için talepte bulunulduğunun,
- ◇ Uzlaşma talebinin süresi içinde yapılmadığının,

◇ Talebin mükellef, vekili veya kanuni temsilcisi tarafından yapılmadığının, tespit edilmesi durumunda uzlaşma talebi reddedilir.

İnceleme sırasında, uzlaşma talebinin komisyonun yetkisi dışında bulunduğu tespit edildiğinde, söz konusu uzlaşma talebi yetkili uzlaşma komisyonuna intikal ettirilir.

10. Uzlaşma Tarihi Mükellefe Ne Zaman Bildirilir?

Uzlaşma talebinin geçerli olduğunun anlaşılması halinde uzlaşma görüşmesine katılmak üzere mükellef veya vekiline uzlaşma davetiyesi gönderilir.

Uzlaşma davetiyesi; görüşmenin tarihi, yeri ve saati, görüşmelere bizzat katılması veya resmi vekâlete sahip vekilin bulundurulması gerektiği hususlarını içerir ve görüşme tarihinden en az 15 gün önce mükellefe tebliğ edilir. Mükellefin istemesi halinde 15 günlük süreye bağlı kalınmadan daha önceki bir tarih uzlaşma günü olarak belirlenebilir.

11. Uzlaşma Tarihi Ertelenebilir mi?

Belirlenen uzlaşma günü mükellefe bildirildikten sonra komisyonun belirlenen günde toplanamayacağını anlaşılması halinde yeni bir uzlaşma günü belirlenerek mükellefe bildirilir.

Uzlaşma görüşmesi belirlenen günde sonuçlandırılmazsa ya da daha ayrıntılı bir inceleme veya araştırma yapılması gerekirse, uzlaşma görüşmesi ya aynı gün belirlenen ya da sonradan belirlenerek mükellefe bildirilecek bir başka tarihe ertelenebilir. Bu durum bir tutanakla tespit olunur.

12. Uzlaşma Görüşmelerine Kimler Katılabilir?

Tarhiyat sonrası uzlaşma görüşmelerine;

- ◇ Mükellef,
- ◇ Noterden alınan vekâletname ile vekili (vekâletnamelerde “uzlaşma” ibaresinin bulunması şarttır),
- ◇ Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılarla, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunların kanuni temsilcileri,

katılabilir.

Mükellef uzlaşma görüşmelerinde, bağlı olduğu meslek odasından bir temsilci veya 3568 sayılı Kanuna göre kurulan meslek odasından bir meslek mensubunu bulundurabilir. Bu kişiler uzlaşma komisyonu toplantısında görüşlerini açıklamak için katılabilirler, ancak tutanakları imzalayamazlar. Anılan meslek mensupları ile avukatların, uzlaşma görüşmelerine katılabilmelerinin hukuki bir belgeye (sözleşme, vekâletname vb.) dayandırılması ve söz konusu belgenin aslı veya onaylı bir örneğinin uzlaşma görüşmesi sırasında komisyona ibraz edilmesi gerekmektedir.

13. Tarhiyat Sonrası Uzlaşmada Kısmi Uzlaşma Talebinde Bulunulabilir mi?

Uzlaşma talebi, ihbarnamede yazılı vergi ziyai cezası ile 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tamamı için yapılır.

14. Uzlaşma Nasıl Vaki Olur?

Uzlaşma görüşmesi sonunda, komisyonun teklifinin mükellefçe kabul edilmesi durumunda “uzlaşma vaki olmuş” yani gerçekleşmiş sayılır.

Uzlaşmanın vaki olması halinde, üç nüsha olarak düzenlenen uzlaşma tutanağı komisyon başkan ve üyeleri ile mükellef veya vekili tarafından imzalandıktan sonra, bir örneğı mükellef veya vekiline derhal verilir.

15. Uzlaşmanın Vaki Olmaması Halinde Ne Olur?

Uzlaşma komisyonunun teklifinin, mükellef tarafından kabul edilmemesi nedeniyle uzlaşma sağlanamazsa yani uzlaşma vaki olmazsa, komisyon nihai teklifini tutanağı geçirir.

Mükellefin, dava açma süresinin son günü akşamına kadar komisyonun nihai teklifini kabul ettiğini bir dilekçe ile vergi dairesine bildirmesi halinde bu tarih itibarıyla uzlaşma vaki olmuş sayılır ve buna göre işlem gerçekleştirilir.

16. Uzlaşmanın Temin Edilememesi Halinde Ne Olur?

Mükellef veya vekilinin uzlaşma komisyonunun davetine katılmaması, komisyona geldiğı halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya tutanağı ihtirazi kayıtla imzalamak istemesi durumunda uzlaşma temin edilememiş sayılır. Komisyonca bu durumu belirten üç nüsha tutanak düzenlenir ve bir örneğı gelmişse mükellefe veya vekiline verilir. Mükellef gelmemişse söz konusu tutanak, tebligat hükümlerine göre mükellefe tebliğ edilir.

**Uzlaşmanın temin edilememesi durumunda,
görüşmeye konu cezalar için yeniden uzlaşma
talebinde bulunulamaz.**

17. Uzlaşma Sağlanması Halinde Yargı Yoluna Gidilebilir mi?

Uzlaşma, vergi idaresinin tek taraflı olarak yaptığı idari bir işlem değildir. İdari işlemler hakkında yargı yoluna gidilebilmesine karşın uzlaşmanın vaki olması halinde üzerinde uzlaşılan hususlar hakkında yargı yoluna gidilememektedir.

18. Uzlaşmanın Sonuçları Nelerdir?

- ◇ Tarhiyat sonrası uzlaşmanın vaki olması sonucunda düzenlenen uzlaşma tutanakları kesindir ve ilgili vergi daireleri tarafından gerekli işlemlere hemen başlanır.
- ◇ Üzerinde uzlaşma sağlanan ve tutanakla tespit edilen hususlar hakkında dava açılmaz ve hiçbir merciye şikâyette bulunulamaz.
- ◇ Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma talep ettiği cezalar için ancak uzlaşma vaki olmadığı veya temin edilemediği durumda yargı yoluna başvurabilir. Bu durumda mükellef, tutanağın tebliğinden itibaren genel hükümler dairesinde yetkili vergi mahkemesinde dava açabilir.

Mükellefin tutanağı tebliğ ettiği tarihte dava açma süresi bitmiş veya 15 günden az kalmış ise, dava açma süresi tutanağın tebliğinden itibaren 15 gün olarak uzar.

- ◇ Aynı cezalar için uzlaşma talebinden önce dava açılmışsa dava, uzlaşma işleminin sonuca bağlanmasından önce vergi mahkemelerince incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır.
- ◇ Uzlaşmaya varılması halinde bu durum mahkemeye bildirilir ve davanın incelenmeden reddolunması sağlanır.
- ◇ Mükellefin daha önce hem dava açmış hem de uzlaşma talep etmiş olması halinde ise, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi üzerine vergi dairesince uzlaşmanın gerçekleşmediği vergi mahkemesine bildirilir ve davaya kaldığı yerden devam olunur.

19. Aynı Tarhiyat İçin Hem Uzlaşma Hem Cezalarda İndirim Talep Edilebilir mi?

Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesinde 7524 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında başkaca bir indirim uygulanmayacaktır.

Ancak, 2/8/2024 tarihinden önce uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya uzlaşma talep süresi geçmemiş olan cezalar için indirim uygulanmaya devam edecektir.

Hakkında 376 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi hükümleri uygulanan cezalar için tarhiyat sonrası uzlaşma hükümleri uygulanmaz. Mükellefin uzlaşma tutanağını imzalayınca kadar uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyanla hadiseye 376 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi hükümlerinin uygulanmasını isteme hakkı mahfuzdur.

Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır ve 1/1/2024 tarihinden itibaren 23.000 Türk lirasını aşmayan

usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için Kanunun 376 ncı maddesindeki indirim oranı %50 artırımlı olarak uygulanır.

Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma tutanağını imzalayıncaya kadar uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyan ederek kesilen cezalar için indirimden yararlanabilir.

Uzlaşma tutanağı imzalandıktan sonra söz konusu indirim hakkı ortadan kalkar.

20. Uzlaşılan Cezalar Nasıl Ödenir?

Cezaların;

- ◇ **Uzlaşmanın vaki olması halinde**, buna ilişkin düzenlenen uzlaşma tutanağı cezaların ödeme zamanlarından önce mükellefe tebliğ olunmuşsa normal vade tarihlerinde, ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ olunmuşsa ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde,
- ◇ **Uzlaşma vaki olmamış ve yargı yoluna gidilmemiş ise**; uzlaşma başvurusuna konu edilen cezaların, dava açma süresinin bittiği tarihten itibaren bir ay içerisinde,

ödenmesi gerekir.

Uzlaşma sonucu tahakkuk ettirilen cezaların vadesinde ödenmemesi uzlaşmayı geçersiz kılmaz.

21. Uzlaşma Talebinin Reddi Halinde Yasal Haklar Nelerdir?

Uzlaşma talebinin reddi halinde cezalara karşı genel hükümler dairesinde yetkili vergi mahkemesinde dava açılabilir ya da indirim hakkından yararlanılabilir. Bu işlemlerde süre, ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **30 gündür.**

Uzlaşma, mükellefin yargı sürecinde katlanacağı maliyetleri ve uzun işlem süreçlerini ortadan kaldırır.

